

FOTOGRAFIE: WOUTER.
STYLING: MARJAN GODRIE.
TEKST: MARIEKE SIBARANI.

De serviesvernieuwers

In Milaan gooiden ze hoge ogen: de ontwerpers die zich hadden toegelegd op het vormgevingsproject 'Idee op Tafel'. Is er nog iets te vernieuwen aan overbekend servies? Jazeker.

Boven: Miriam van der Lubbe en Niels van Eijk zijn verantwoordelijk voor de presentatie van het project Idee op Tafel. De witte tafels en stoelen van piepschuim, in combinatie met het witte keramiek, geven een neutrale, bijna abstracte sfeer.

Hier Basse Porcelaine van Miriam van der Lubbe en Niels van Eijk.

Onder: Aart Roelandt bracht onder de naam '(te) heet/goed/koud', een meter aan op een koffiekop. De warmtegevoelige kristallen tonen de temperatuur van de inhoud.

Het Europees Keramisch Werkcentrum bestaat sinds 1991 en is voortgekomen uit het Keramisch Werkcentrum, dat zich hoofdzakelijk richtte op de keramiek en de keramist. Matthias Keller, coördinator design: 'Al snel bleek dat men zich na hun studietijd niet verder in het vak konden bekwamen. Of er was geen geld, of er was gebrek aan een geschikte werkruimte.' Vanuit die gedachte ontstond 28 jaar geleden het KWC om in 1991 over te gaan in het EKWC, met het

verschil dat je geen keramist hoeft te zijn om je aan te melden. Het is juist de bedoeling om zoveel mogelijk verschillende disciplines te bundelen, zodat er een interessant gezelschap ontstaat, dat zich gedurende drie maanden bezighoudt met keramiek. En daar ligt dan ook het spanningsveld. Het experimenteren en onderzoeken vormen de centrale aandachtspunten in het EKWC. Zowel vormgevers als beeldend kunstenaars en architecten die binnen het eigen vakgebied met klei willen experimenteren, kunnen zich aanmelden. Na de beoordeling door een internationaal samengestelde commissie worden jaarlijks ongeveer 40 tot 50 deelnemers toegelaten, uit binnen- en buitenland. De kunstenaars werken vervolgens drie maanden aan een eigen idee, ongeacht of ze over voldoende materiaalkennis beschikken. 'Meestal hebben de deelnemers niet voldoende kennis van keramiek, omdat ze een andere achtergrond hebben. Daar begint dan ook onze begeleiding; tijdens het gehele traject kunnen ze gebruik maken van onze vakbekwaamheid.' Omdat de deelnemers beschikking hebben over een eigen werkstudio en een eigen appartement, draait het EKWC continu op volle toeren. 'De een werkt prima overdag, maar de ander krijgt zijn inspiratie pas 's nachts. Voor begeleiding moeten ze uiteraard tussen 9 en 17 uur aankloppen.' De staf, bestaande uit 19 personen, werkt overigens volledig op parttimebasis; de meesten hebben er nog een kunstenaars- of vormgeverspraktijk naast. Na een periode van drie maanden zelfwerkzaamheid wordt de groep afgelost door 11 nieuwe deelnemers.

In principe geeft het EKWC nooit opdrachten aan ontwerpers maar toen het keramisch bedrijf Mosa uit Maastricht, het voorstel deed om op projectbasis een samenwerking aan te gaan, reageerde het EKWC direct enthousiast. 'We hebben zes ontwerpers gevraagd een visie te ontwikkelen op het zogenaamde professionele porselein, dat gebruikt wordt in de horeca en

Boven: Zonder titel. Eugène van Veldhoven drukte texturen af in het nog weke porselein. Hij gebruikte verschillende lagen zeefdrukken over elkaar, waardoor een driedimensionaal effect ontstaat.

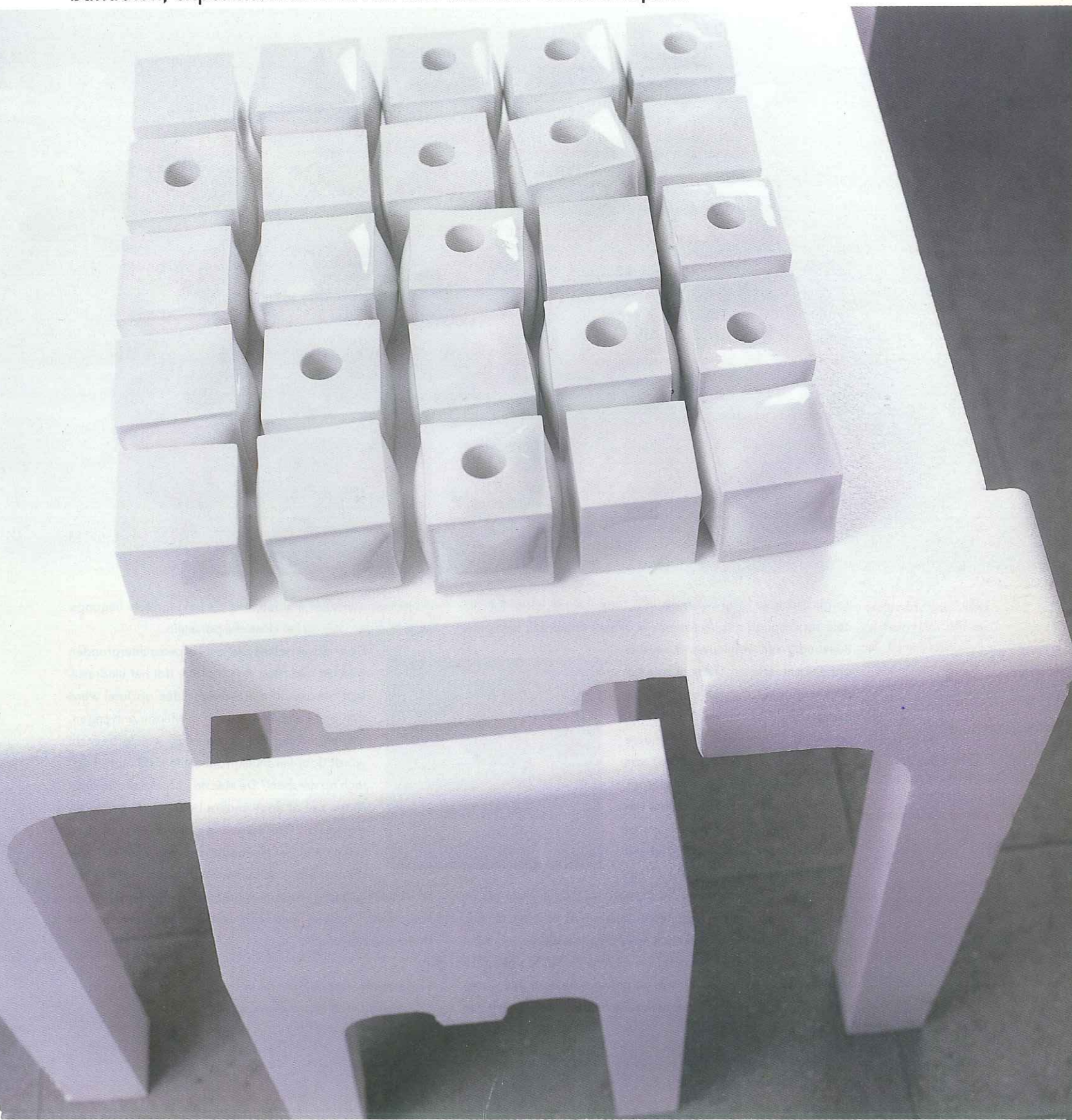

Onder: Het servies 'Dessamblage' van Miriam van der Lubbe en Niels van Eijk.

Onder: De 'Blown Ups' van Niels van Eijk trok de aandacht van Donna Karan in New York, die het op wil nemen in haar bedrijfscollectie.

'We willen niet alleen keramisten, maar juist zoveel mogelijk disciplines bundelen, experimenteren is het voornaamste aandachtspunt'

reportage

Links: Miriam van der Lubbe nam voor haar 'theeserviesje' een voorbeeld aan alle koppen met koffie-of theeaanslag. Na veel geëxperimenteer koos ze uiteindelijk voor een zeefdruktransfer, waarbij de goudzeefdruk in het glazuur wordt gebrand.

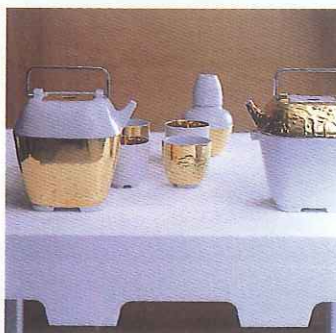
Rechts: Het theeserviesje van Miriam van der Lubbe is inmiddels opgenomen in de collectie van Hidden uit Den Bosch.

Rechts: 'Nour': Edward van Vliet wilde een servies ontwerpen dat voor verschillende eetculturen geschikt is. Hij nam de fusionkitchen als uitgangspunt en combineerde ronde en vierkante vormen met matte en glimmende glazuuren. Het goudluster, met de hand aangebracht, levert de gouden glans op.

zorginstellingen.' Het bekende witte, nogal saaie, maar functionele serviesgoed dus. 'Keramiek is al snel esthetisch; het is niet eenvoudig om vernieuwend serviesgoed te ontwikkelen. Daar zit zo'n traditie in, dat het zichzelf beperkt.' De keuze van de zes ontwerpers viel op, omdat de meesten een totaal andere achtergrond hebben. Edward van Vliet is interieur- en productontwerper, Eugène van Veldhoven textielontwerper; Aart Roelandt, Niels van Eijk, en Miriam van der Lubbe zijn industrieel ontwerper en Jan Broekstra is als enige keramisch ontwerper. De ontwerpers kregen twee maanden om hun ideeën om te zetten in schetsen of prototypen. Om een beetje inzicht te krijgen in de wereld van porselein, werd het bedrijf Mosa Porselein bezocht. Vervolgens kwam de schetsfase aan bod, waarbij de ideeën van de ontwerpers door een groep adviseurs werd becommentarieerd. In acht weken moest het

project gerealiseerd worden, met als belangrijkste uitgangspunt de eigen visie op het klassieke porselein.

Door de verschillende ontwerpersachtergronden was het niet meer dan logisch, dat het eindresultaat verrassend zou worden. Idee op Tafel werd dan ook met enthousiasme in Milaan ontvangen. 'Alleen jammer dat de beurs zo weinig bezocht wordt door keramiekproducenten; de nadruk ligt toch op meubels.' De meeste ontwerpen zijn door Mosa zelf of door andere bedrijven in productie genomen. 'Ons volgende project heeft alles te maken met het Hollandse souvenir. Het souvenir als ontwerp is natuurlijk vrij dubieus; het kan ver-

schrikkelijk grappig worden of juist uiterst interessant. Want hoe kijken mensen met een andere cultuur naar het Hollandse souvenir?'

Europees Keramisch Werkcentrum, 's-Hertogenbosch, 073-6124500 of www.ekwc.nl